

วิเคราะห์ปัญหาการควบคุมเงินนอกงบประมาณของสำนักงานผู้ดูแลนักเรียนในต่างประเทศ

เงินนอกงบประมาณของสำนักงานผู้ดูแลนักเรียนในต่างประเทศ มี ๒ ประเภท คือ เงินค่าใช้จ่ายของนักเรียนและข้าราชการลาศึกษาด้วยทุนส่วนตัวในความดูแลของ ก.พ.ศึกษา วิชาในต่างประเทศ (บัญชีเงินฝากธนาคาร บัญชีที่ ๓) ซึ่งผู้ปกครองนักเรียนจัดส่งไว้เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการศึกษาของนักเรียนในต่างประเทศ โดยส่งผ่านสำนักงาน ก.พ. วิธีการเบิกจ่ายเงิน ค่าใช้จ่ายประเภทนี้จะต้องเป็นไปตามงบประมาณค่าใช้จ่ายของนักเรียนที่กำหนดไว้ โดยสำนักงานผู้ดูแลนักเรียนจะต้องจัดทำบัญชีค่าใช้จ่ายแสดงการรับ-จ่ายเงินของนักเรียนประจำวง แบ่งเป็น ปีละ ๒ วง ๆ ละ ๖ เดือนคือ วงมกราคม - มิถุนายน และวง กรกฎาคม - ธันวาคม ส่งสำนักงาน ก.พ. เพื่อตรวจสอบก่อนส่งให้ผู้ปกครองนักเรียนหรือกระทรวงเจ้าสังกัดเพื่อทราบถึงการใช้จ่ายเงินของนักเรียน และอีกประเภทหนึ่งคือ เงินชดเชยค่าใช้จ่ายในการดูแลนักเรียนในต่างประเทศ (บัญชีเงินฝากธนาคารบัญชีที่ ๔) รวมถึงดอกเบี้ยที่เกิดจากเงินฝากธนาคารบัญชีที่ ๓ และบัญชีที่ ๔ และผลประโยชน์ที่เกิดจากเงินค่าจ้างของนักเรียนและข้าราชการลาศึกษาด้วยทุนส่วนตัวและเงินชดเชยค่าใช้จ่ายฯ ซึ่งถือเป็นเงินของทางราชการ ให้สำนักงานผู้ดูแลนักเรียนฯ ลงบัญชีแสดงการรับ-จ่ายเงินดังกล่าวไว้เป็นหลักฐานด้วย วิธีการเบิกจ่ายเงินประเภทนี้จะต้องปฏิบัติตามระเบียบเงินชดเชยค่าใช้จ่ายในการดูแลนักเรียนไทยในต่างประเทศ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๐๘

เงินค่าจ้างของนักเรียนและข้าราชการลาศึกษาด้วยทุนส่วนตัวในความดูแลของ ก.พ.

นักเรียนทุนส่วนตัวต่างจากนักเรียนทุนรัฐบาลและข้าราชการลาศึกษา ตรงที่มีอิสระที่จะเลือกเช่าอยู่ในความดูแลของ ก.พ.หรือไม่ก็ได้ แต่สำหรับผู้ปกครองประสงค์จะฝากนักเรียนทุนส่วนตัวไว้ในความดูแลของ ก.พ. ผู้ปกครองจะต้องแสดงความจำนงขอฝากนักเรียนต่อสำนักงาน ก.พ.

ซึ่งผู้ปกครองจะต้องทำสัญญา กับสำนักงาน ก.พ. โดยใช้แบบฟอร์มสัญญาฝากและออกค่าใช้จ่าย
 ให้แก่นักเรียนในความดูแลของ ก.พ. ผู้ปกครองจะต้องแสดงรายได้หรือที่มาของทุนทรัพย์ที่จะใช้จ่าย
 เป็นทุนการศึกษาของนักเรียนด้วย เมื่อ ก.พ. ตกลงรับนักเรียนไว้ในความดูแลของ ก.พ. แล้วจึง
 จะถือว่าเป็นนักเรียนในความดูแลของ ก.พ. ซึ่งสำนักงาน ก.พ. จะเรียกเก็บเงินชดเชยค่าใช้จ่าย
 ในการดูแลนักเรียนจากผู้ปกครองนักเรียนทุนส่วนตัว เพื่อสมทบเงินงบประมาณรายจ่ายของสำนักงาน
 ผู้ดูแลนักเรียนสำหรับข้าราชการลาศึกษาด้วยทุนส่วนตัวนั้น มีระเบียบบังคับให้ต้องอยู่ในความดูแลของ
 ก.พ. เช่นเดียวกับนักเรียนทุนรัฐบาล จึงไม่ต้องเรียกเก็บเงินชดเชยค่าใช้จ่าย

งบประมาณค่าใช้จ่าย

โดยที่ผู้ปกครองนักเรียนเป็นผู้ฝากและออกค่าใช้จ่ายในการศึกษาของนักเรียน
 ฉะนั้น ในการกำหนดงบประมาณค่าใช้จ่ายของนักเรียนและข้าราชการลาศึกษาด้วยทุนส่วนตัว จึง
 ต้องขึ้นอยู่กับความประสงค์ของผู้ปกครองนักเรียนว่าจะให้นักเรียนเข้าศึกษาในโรงเรียนหรือ
 มหาวิทยาลัย ซึ่งมีงบประมาณค่าใช้จ่ายประจำปีเท่าใด โดยต้องงบประมาณค่าใช้จ่ายของนักเรียน
 ทุนรัฐบาลเป็นเกณฑ์ เงินงบประมาณค่าใช้จ่ายงวดแรกกองการศึกษาต่างประเทศ จะเป็นผู้เรียก
 ให้ผู้ปกครองจัดส่ง โดยต้องประมาณขั้นต่ำ เมื่อนักเรียนเดินทางไปถึงประเทศที่จะไปศึกษาและได้
 เข้าศึกษาในโรงเรียนหรือมหาวิทยาลัยใดแน่นอนแล้ว สำนักงานผู้ดูแลนักเรียนฯ ในประเทศนั้น
 ก็จะแจ้งให้สำนักงาน ก.พ. ทราบถึงวันเริ่มใช้เงินและงบประมาณค่าใช้จ่ายประจำปี หากงบประ
 มาณค่าใช้จ่ายของนักเรียนเปลี่ยนแปลงไปจากงบประมาณเดิมที่เรียกครั้งแรก เพื่อสำนักงาน ก.พ.
 จะได้แจ้งให้ผู้ปกครองนักเรียนจัดส่งเงินตามงบประมาณที่สำนักงานผู้ดูแลนักเรียนฯ ในประเทศนั้น

แจ้งมาให้เขางวดตามสัญญา ต่อมาถ้าปรากฏว่างประมาณค่าใช้จ่ายซึ่งสำนักงานผู้ดูแลนักเรียน
แจ้งมาไม่เพียงพอ สำนักงานผู้ดูแลนักเรียน ก็จะแจ้งงบประมาณใหม่พร้อมทั้งส่งภาพถ่ายบัญชีค่า
ใช้จ่ายถึงวันเรียกเงินเพิ่มไปยังสำนักงาน ก.พ. เพื่อแจ้งให้ผู้ปกครองนักเรียนจัดส่งเงินเพิ่มเติม

การใช้จ่ายเงินงบประมาณค่าใช้จ่ายของนักเรียนและข้าราชการลาศึกษาด้วยทุน
ส่วนตัว จะคงเป็นไปตามงบประมาณค่าใช้จ่ายของนักเรียนแต่ละรายที่กำหนดไว้ หากนักเรียน
รายใดมีความจำเป็นที่จะต้องใช้จ่ายเงินพิเศษนอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในงบประมาณ สำนักงาน
ผู้ดูแลนักเรียนฯ จะตองรายงานสำนักงาน ก.พ. เพื่อแจ้งให้ผู้ปกครองนักเรียนจัดส่งเงินดังกล่าว
ก่อน ถ้ามีความจำเป็นรีบด่วน ซึ่งจะรอรายงานสำนักงาน ก.พ. ก่อนจะไม่ทันการก็ให้สำนักงานผู้
ดูแลนักเรียนฯ ทดรองจ่ายไปก่อน แล้วรีบรายงานให้สำนักงาน ก.พ. ทราบ เพื่อแจ้งผู้ปกครองนัก
เรียนจัดส่งเงินชดเชยต่อไป

๑. งบประมาณค่าใช้จ่ายประจำปีเป็นรายปี

ก.พ. กำหนดงบประมาณค่าใช้จ่ายรายปีสำหรับนักเรียนทุนส่วนตัว มีรายการจ่าย
เช่นเดียวกับนักเรียนทุนรัฐบาล และเพิ่มเงินชดเชยค่าใช้จ่ายในการดูแลนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ดังนี้. - ๒

ประเทศ	เงินชดเชยค่าใช้จ่าย ในการดูแลนักเรียนปีละ
สหรัฐอเมริกา	๔๘.- ดอลลาร์สหรัฐ
อังกฤษ	๑๘-๐๐ ปอนด์
สหพันธ์สาธารณรัฐ เยอรมัน	๑๘๘.- มาร์ค

ประเทศ

เงินชดเชยค่าใช้จ่าย
ในการดูแลนักเรียนปีละ

ฝรั่งเศส

๒๑๒.- แพร่งคี่ฝรั่งเศส

ออสเตรเลีย

๓๖.- กอดดาร์ออสเตรเลีย

ญี่ปุ่น

๘,๖๕๐.- เยน

ฟิลิปปินส์

๒๔.- กอดดาร์สหรัฐ

อินเดีย

๑๒๐.- รูปี

หากนักเรียนรายใดใช้จ่ายน้อยกว่าประมาณที่จัดส่งไว้ ก็เป็นเงินเหลือของนักเรียนผู้นั้น ซึ่งสำนักงาน ก.พ. จะเก็บสมทบเป็นค่าใช้จ่ายของนักเรียนผู้นั้นในปีต่อไป และสำนักงาน ก.พ. จะขอให้ส่งเงินสำหรับปีต่อไปน้อยลงตามจำนวนที่เหลือ หากนักเรียนใช้จ่ายพิเศษเกินกว่าที่กำหนดก็จะขอให้ผู้ปกครองส่งเงินเพิ่มเติมให้เพียงพอ เมื่อนักเรียนกลับประเทศไทย หากปรากฏว่ามีเงินเหลือเท่าใด จะคืนให้ผู้ปกครองหรือมอบให้นักเรียนตามคำสั่งของผู้ปกครอง ทั้งนี้สำนักงาน ก.พ. จะส่งบัญชีค่าใช้จ่ายของนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบทุกกระยะ ๒ เดือน

ถ้าผู้ปกครองเห็นว่าควรให้นักเรียนใช้จ่ายน้อยกว่าประมาณที่ขอให้จัดส่ง ก็อาจทำความตกลงกับสำนักงาน ก.พ. ขอเปลี่ยนแปลงรายการจ่ายอื่น ๆ ทั้งนี้เว้นแต่รายการค่าเล่าเรียน และเงินชดเชยค่าใช้จ่ายในการดูแลนักเรียน ซึ่งไม่อาจเปลี่ยนแปลงได้ หรือถ้าจะให้นักเรียนใช้จ่ายมากกว่านี้ก็อาจทำความตกลงกับสำนักงาน ก.พ. ขอส่งเงินพิเศษเพิ่มได้ตามสมควร

๒. ค่าใช้จ่ายจร

ค่าใช้จ่ายพิเศษสำหรับนักเรียนและข้าราชการลาศึกษาด้วยทุนส่วนตัว อนุมัติมาจ่ายเช่นเดียวกับนักเรียนทุนรัฐบาล แต่ทั้งนี้ผู้ปกครองจะตกลงกับ ก.พ. ให้ใช้จ่ายเป็นอย่างอื่นก็ได้

งบประมาณค่าใช้จ่ายของนักเรียนและข้าราชการลาศึกษาด้วยทุนส่วนตัวเหมาะสมหรือไม่

โดยที่ในปัจจุบันนี้ จำนวนนักเรียนและข้าราชการลาศึกษาด้วยทุนส่วนตัวในความดูแลของ ก.พ. มีจำนวนเพิ่มขึ้นมาก กล่าวคือในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๙ มีจำนวน ๒,๘๒๒ คน และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๑๕ มีจำนวนถึง ๔,๕๑๕ คน (ดูตารางที่ ๗) นอกจากนั้นงบประมาณค่าใช้จ่ายประจำปีของนักเรียนก็เพิ่มขึ้นจากเดิมมาก ทั้งนี้เนื่องจากงบประมาณค่าใช้จ่ายประจำปีของนักเรียนในต่างประเทศขึ้นอยู่กับภาวะเศรษฐกิจและค่าครองชีพของแต่ละประเทศ ซึ่งมีแนวโน้มที่จะสูงขึ้นทุกปี และสำนักงาน ก.พ. ก็มีใ้กำหนดงบประมาณค่าใช้จ่ายประจำปีของนักเรียนในความดูแลของ ก.พ. ใหม่ทุกปี จึงทำให้เงินจ่ายเกินบัญชีเมื่อสิ้นงวด

จากผลการตรวจสอบบัญชีค่าใช้จ่ายและใบสำคัญจ่ายประจำงวดของนักเรียนและข้าราชการลาศึกษาด้วยทุนส่วนตัว ซึ่งสำนักงานผู้ดูแลนักเรียนฯ จัดส่งมายังสำนักงาน ก.พ. ปรากฏว่าสาเหตุที่ทำให้เงินจ่ายเกินบัญชีเมื่อสิ้นงวด มีดังนี้.-

๑. งบประมาณค่าใช้จ่ายประจำปีของนักเรียนสูงกว่างบประมาณที่เรียกให้ผูกครองนักเรียนจัดส่ง ในกรณีนี้ ถึงแม้ว่าสำนักงาน ก.พ. จะแจ้งให้ผูกครองนักเรียนชดใช้เงินจ่ายเกินบัญชีเมื่อสิ้นงวด และผูกครองนักเรียนชดใช้เงินจ่ายเกินบัญชีดังกล่าวแล้ว ก็ไม่อาจขจัดปัญหาเงินจ่ายเกินบัญชีให้หมดสิ้นไปได้ ทั้งนี้เพราะในบัญชีค่าใช้จ่ายงวดต่อไป ก็จะปรากฏยอดเงินจ่ายเกินบัญชีอีก เนื่องจากสำนักงาน ก.พ. มีใ้กำหนดงบประมาณค่าใช้จ่ายประจำปีให้ผูกครองนักเรียนจัดส่งเงินตามงบประมาณใหม่ เพื่อขจัดปัญหานี้ สำนักงานผู้ดูแลนักเรียนฯ และสำนักงาน ก.พ. ควรจะร่วมมือกัน กล่าวคือ เมื่อสำนักงานผู้ดูแลนักเรียนฯ ทราบว่านักเรียนรายใดมีงบประมาณค่าใช้จ่ายประจำปีเพิ่มขึ้นจากงบประมาณเดิม ก็ควรจะรายงานสำนักงาน ก.พ. เพื่อแจ้งให้ผูกครองนักเรียนจัดส่งเงินเพิ่มเติมตามงบประมาณใหม่ ในขณะที่เดียวกันทางสำนักงาน ก.พ. หากเจงหนาทึ่ผู้ตรวจสอบบัญชีตรวจพบบัญชีค่าใช้จ่ายของนักเรียนที่มีเงินจ่ายเกินบัญชีเมื่อสิ้นงวด ก็ให้วิเคราะห์ดูว่าจ่ายเกินบัญชีเพราะเหตุใด ถ้าปรากฏว่ามีเงินจ่ายเกินบัญชีเพราะงบประมาณค่าใช้จ่ายที่ผูกครอง

ตารางที่ ๗

สถิติจำนวนนักเรียนและข้าราชการลาศึกษาด้วยทุนส่วนตัวในวามกุศลของ ก.พ. ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๐๘ - ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๑๕
(จำนวนคน)

สำนักงานผู้ดูแลนักเรียนฯ	๒๕๐๘	๒๕๑๐	๒๕๑๑	๒๕๑๒	๒๕๑๓	๒๕๑๔	๒๕๑๕
สหรัฐอเมริกา	๑,๒๕๘	๑,๔๖๘	๑,๓๖๖	๑,๘๕๔	๒,๑๓๓	๒,๐๔๓	๑,๘๑๖
อังกฤษ	๒๖๘	๒๐๓	๒๕๖	๕๕๓	๖๓๕	๓๐๑	๒๑๘
เยอรมัน	๒๐๓	๑๙๔	๒๑๑	๒๓๖	๒๕๖	๒๘๕	๒๖๔
ฝรั่งเศส	๔๕	๖๔	๓๕	๓๘	๕๓	๕๔	๑๐๔
ออสเตรเลีย	๑๕๘	๑๖๐	๑๖๘	๘๘	๑๐๐	๕๘	๑๑๖
ฟิลิปปินส์	๒๑๖	๔๓๖	๕๘๘	๘๓๖	๑,๑๓๓	๑,๓๖๐	๑,๒๔๔
ญี่ปุ่น	๑๓๘	๑๕๓	๑๖๘	๑๓๘	๒๖๖	๒๖๘	๑๕๑
อินเดีย	๑๔๓	๒๖๕	๒๕๖	๒๓๘	๒๓๖	๒๔๐	๒๑๐
รวม	๒,๘๖๖	๓,๓๖๖	๓,๘๓๘	๕,๑๘๓	๕,๘๘๘	๕,๐๐๘	๔,๕๑๕

ที่มาของข้อมูล: กองการศึกษาต่างประเทศ สำนักงาน ก.พ.

นักเรียนจัดส่งไว้ทั่วไป ก็ควรจะแจ้งให้สำนักงานผู้ดูแลนักเรียนฯ ตรวจสอบงบประมาณค่าใช้จ่ายประจำปีของนักเรียนผู้นี้อีกครั้งหนึ่ง แล้วรายงานให้สำนักงาน ก.พ.ทราบ เพื่อแจ้งให้ผู้ปกครองนักเรียนจัดส่งเงินตามงบประมาณใหม่ ซึ่งจะชดเชยปัญหาเงินจ่ายเกินบัญชีให้หมดสิ้นไปได้ เพราะหากจะรอให้สำนักงานผู้ดูแลนักเรียนฯ รายงานงบประมาณใหม่ของนักเรียนนี้ให้สำนักงาน ก.พ.ทราบ แต่เพียงฝ่ายเดียวแล้ว อาจจะทำให้งานล่าช้า ขาดประสิทธิภาพและไม่อาจชดเชยปัญหาเงินจ่ายเกินบัญชีให้หมดสิ้นไปได้ เพราะจำนวนนักเรียนและข้าราชการลาศึกษาที่มีจำนวนมาก แต่เจ้าหน้าที่ของสำนักงานผู้ดูแลนักเรียนฯ มีจำนวนน้อยเมื่อเทียบกับจำนวนนักเรียน

๒. สำนักงานผู้ดูแลนักเรียนฯ ได้ทรงร้องจ่ายเงินค่าใช้จ่ายประจำเดือนเกินกว่า ๓ เดือน ให้นักเรียนรับไป ทั้งนี้เนื่องจากในระเบียบเงินชดเชยค่าใช้จ่ายในการดูแลนักเรียนไทยในต่างประเทศ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๘ ข้อ ๗ (๑) ระบุว่า "เงินที่ร้องให้นักเรียนเป็นค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษา การรักษาพยาบาล และค่าพาหนะเดินทางกลับ ตามจำนวนที่จำเป็น และค่าใช้จ่ายประจำเดือนไม่เกิน ๓ เดือน ทั้งนี้เมื่อได้จ่ายไปแล้ว ให้รายงานสำนักงาน ก.พ.ทราบทันที" ซึ่งตามระเบียบนี้ การทรงจ่ายเงินค่าใช้จ่ายประจำเดือนไม่เกิน ๓ เดือน หมายความว่า สำนักงานผู้ดูแลนักเรียนฯ ในต่างประเทศ มีอำนาจที่จะทรงจ่ายเงินค่าใช้จ่ายประจำเดือนให้นักเรียนได้ไม่เกิน ๓ เดือน นับตั้งแต่วันที่เริ่มมีเงินจ่ายเกินในบัญชีค่าใช้จ่ายของนักเรียน โดยไม่คำนึงว่าผู้ปกครองนักเรียนได้จัดส่งเงินค่าใช้จ่ายประจำงวดหรือไม่ ในทางปฏิบัติสำนักงานผู้ดูแลนักเรียนฯ ในต่างประเทศ ได้ทรงจ่ายเงินค่าใช้จ่ายประจำเดือนให้นักเรียนรับไปเกินกว่า ๓ เดือน (นับแต่วันเริ่มมีเงินจ่ายเกินบัญชี) ทั้งนี้เนื่องจากเมื่อผู้ปกครองนักเรียนได้จัดส่งเงินค่าใช้จ่ายประจำงวด และสำนักงานผู้ดูแลนักเรียนฯ ลงรับเงินค่าใช้จ่ายประจำงวดดังกล่าวในบัญชีค่าใช้จ่ายของนักเรียนแล้ว ก็ยังทำให้มีเงินจ่ายเกินบัญชีอยู่ จึงไม่อาจชดเชยปัญหาเงินจ่ายเกินบัญชีให้หมดสิ้นไปได้

๓. สำนักงานผู้ดูแลนักเรียนฯ ได้ทรงร้องจ่ายเงินค่าพิเศษนอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในงบประมาณ และมีใครรายงานสำนักงาน ก.พ. เพื่อแจ้งให้ผู้ปกครองนักเรียนจัดส่งเงินไปชดเชย

นอกจากนี้ยังปรากฏว่าสำนักงานผู้ดูแลนักเรียนในต่างประเทศ ได้ทรงจ่ายเงินให้แก่นักเรียนและข้าราชการลาศึกษาด้วยทุนส่วนตัว ซึ่งสำเร็จการศึกษาและเดินทางกลับประเทศไทยแล้ว ทำให้มีเงินจ่ายเงินเมื่อปิดบัญชี ซึ่งสำนักงานผู้ดูแลนักเรียนฯ ได้ทรงจ่ายเงินให้แก่นักเรียนในกรณีนี้เป็นจำนวนมาก กล่าวคือเมื่อสิ้นปี พ.ศ.๒๕๐๔ มียอดลูกหนี้ที่นักเรียนเดินทางกลับ ซึ่งสำนักงานผู้ดูแลนักเรียนฯ ได้ทรงจ่ายเงินไปแล้วจำนวน ๑,๓๐๕,๘๓๕.๘๗ บาท และเมื่อสิ้นปี พ.ศ.๒๕๑๕ มีจำนวนถึง ๑,๓๓๕,๐๓๐.๒๔ บาท (ดูตารางที่ ๔) ซึ่งจะเห็นได้ว่าในแต่ละปีสำนักงานผู้ดูแลนักเรียนฯ ได้ทรงจ่ายเงินให้แก่นักเรียนซึ่งเดินทางกลับประเทศไทยแล้วเป็นจำนวนมาก จากการตรวจสอบบัญชีค่าใช้จ่ายของนักเรียนและข้าราชการลาศึกษาด้วยทุนส่วนตัวแล้วปรากฏว่าสาเหตุที่ทำให้มีเงินจ่ายเงินเมื่อปิดบัญชีเป็นจำนวนมาก มีดังนี้

๑. ในบัญชีค่าใช้จ่ายของนักเรียนมีเงินจ่ายเงินระหว่างงวด ซึ่งผู้ปกครองนักเรียนยังไม่ชดใช้ ทำให้มียอดเงินจ่ายเงินบัญชียกมาในงวดต่อไป จนถึงงวดปิดบัญชี จึงทำให้บัญชีค่าใช้จ่ายของนักเรียนมีเงินจ่ายเงินเมื่อปิดบัญชี เป็นจำนวนมาก

๒. สำนักงานผู้ดูแลนักเรียนฯ ได้ทรงจ่ายค่าตัวโดยสาร เครื่องบินเดินทางกลับประเทศไทยให้แก่นักเรียน ตามที่ระบุไว้ในระเบียบเงินชดเชยค่าใช้จ่ายในการดูแลนักเรียนไทยในต่างประเทศ(ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๐๔ ข้อ ๗(๑) แต่โดยที่การทรงจ่ายค่าตัวโดยสาร เครื่องบินเดินทางกลับประเทศไทยให้แก่นักเรียนตามระเบียบนี้หมายความว่า สำนักงานผู้ดูแลนักเรียนฯ จะทรงจ่ายค่าตัวโดยสาร เครื่องบินเดินทางกลับประเทศไทยได้ในกรณีที่จำเป็นและรีบด่วน ซึ่งจะรายงานสำนักงาน ก.พ. เพื่อแจ้งให้ผู้ปกครองนักเรียนจัดส่งตัวโดยสาร เครื่องบินไปก่อนจะไมทันการ ก็ให้สำนักงานผู้ดูแลนักเรียนฯ ทรงจ่ายไปก่อนได้ แล้วรายงานให้สำนักงาน ก.พ.ทราบ

วิธีการปรับปรุงแก้ไข

ด้านสำนักงานผู้ดูแลนักเรียนไทยในต่างประเทศ

การปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น อาจจะทำได้ดังนี้—

๑. สำนักงาน ก.พ.ควรจะมีข้อตกลงความเข้าใจกับสำนักงานผู้ดูแลนักเรียน
 เกี่ยวกับระเบียบการทวงจ่ายเงินชดเชยค่าใช่จ่ายในการดูแลนักเรียนในต่างประเทศ สำหรับ
 เป็นค่าใช้จ่ายของนักเรียน และข้าราชการลาศึกษาด้วยทุนส่วนตัว โดยที่มีระเบียบเงินชดเชย
 ค่าใช่จ่ายในการดูแลนักเรียนในต่างประเทศ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๐๘ ข้อ ๓ (๑) ระบุว่า
 "เงินทวงเงินให้นักเรียนเป็นค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษา ค่ารักษาพยาบาล และค่าพาหนะเดินทางกลับ
 ตามจำนวนที่จำเป็น และค่าใช้จ่ายประจำเดือนไม่เกิน ๓ เดือน ทั้งนี้เมื่อได้จ่ายไปแล้วให้รายงาน
 สำนักงาน ก.พ.ทราบทันที" นั้นหมายความว่า สำนักงานผู้ดูแลนักเรียนในต่างประเทศ มีอำนาจ
 ทวงจ่ายเงินชดเชยค่าใช่จ่าย ฯ สำหรับเป็นค่าใช้จ่ายของนักเรียนและข้าราชการลาศึกษาด้วย
 ทุนส่วนตัว เพื่อการศึกษา ค่ารักษาพยาบาล และค่าพาหนะเดินทางกลับ ในกรณีรับควนและจำเป็น
 ซึ่งหากสำนักงานผู้ดูแลนักเรียนฯ จะรายงานให้สำนักงาน ก.พ.ทราบก่อน เพื่อเรียกให้ผู้ปกครอง
 นักเรียนจัดส่งเงินจำนวนดังกล่าวมาก่อนจะไม่ทันการ ก็ให้สำนักงานผู้ดูแลนักเรียนฯ ทวงจ่ายไป
 ก่อนได้แล้วรีบรายงานให้สำนักงาน ก.พ.ทราบ เพื่อจะได้แจ้งให้ผู้ปกครองนักเรียนจัดส่งเงินไป
 ชดเชย สำหรับการทวงจ่ายเงินค่าใช่จ่ายประจำเดือนไม่เกิน ๓ เดือน หมายความว่าสำนักงานผู้
 ดูแลนักเรียนในต่างประเทศจะทวงจ่ายเงินค่าใช่จ่ายประจำเดือนได้ไม่เกิน ๓ เดือน นับตั้งแต
 วันที่เริ่มมีเงินจ่ายเกินในบัญชีค่าใช้จ่ายของนักเรียน โดยไม่คำนึงว่าผู้ปกครองนักเรียนได้จัดส่งเงิน
 ค่าใช่จ่ายประจำงวดหรือไม่ ทั้งนี้เพราะในทางปฏิบัติสำนักงานผู้ดูแลนักเรียนในต่างประเทศ ได้
 ทวงจ่ายเงินค่าใช่จ่ายประจำเดือนให้นักเรียนรับไปเกินกว่า ๓ เดือน เนื่องจากผู้ปกครองนัก
 เรียนได้จัดส่งเงินค่าใช่จ่ายประจำงวด แต่เมื่อลงรับเงินค่าใช่จ่ายประจำงวดดังกล่าวในบัญชีของ
 นักเรียนแล้ว ก็ยังทำให้มีเงินจ่ายเกินบัญชีอยู่ ซึ่งไม่อาจจัดปัญหาเงินจ่ายเกินบัญชีให้หมดสิ้นไปได้
 ผู้เขียนเห็นว่าสำนักงาน ก.พ. ควรจะออกหนังสือเวียนถึงสำนักงานผู้ดูแลนักเรียนในต่างประเทศ
 ชี้แจงระเบียบการทวงจ่ายเงินชดเชยค่าใช่จ่าย ฯ สำหรับเป็นค่าใช้จ่ายของนักเรียน
 และข้าราชการลาศึกษาด้วยทุนส่วนตัว เพื่อจัดปัญหาเงินจ่ายเกินบัญชีของนักเรียนและเพื่อให้การ
 ปฏิบัติงานของสำนักงานผู้ดูแลนักเรียนในต่างประเทศ เป็นไปตามเจตนารมณ์ของทางราชการ

๒. สำนักงานผู้ดูแลนักเรียนในต่างประเทศ ใต้ทรงจ่ายเงินค่าใช้จ่ายพิเศษ

(Extra Expenses) ค่าใช้จ่ายเพิ่มเติม (Add Expenses) นอกเหนือจากงบประมาณที่กำหนดไว้ให้นักเรียนรับไป เป็นเหตุให้มีเงินจ่ายเกินในบัญชีค่าใช้จ่ายของนักเรียน ทั้งนี้ เนื่องจากระดับค่าครองชีพในต่างประเทศมักจะเพิ่มขึ้นทุกปี ฉะนั้น สำนักงานผู้ดูแลนักเรียนในต่างประเทศควรจะติดตามว่าในปัจจุบันงบประมาณค่าใช้จ่ายของนักเรียนเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมเพียงใด ผู้ปกครองนักเรียนควรจะต้องจัดส่งเงินงบประมาณค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นเท่าใด แล้วรายงานให้สำนักงาน ก.พ.ทราบ เพื่อแจ้งให้ผู้ปกครองนักเรียนจัดส่งเงินงบประมาณเพิ่มเติม สำหรับกรณีที่นักเรียนมีความจำเป็นที่จะต้องขอเบิกเงินค่าใช้จ่ายพิเศษ ซึ่งมีได้กำหนดไว้ในงบประมาณ หากในบัญชีของนักเรียนมีเงินเหลือจ่าย และสำนักงานผู้ดูแลนักเรียนได้คำนวณแล้วปรากฏว่าเมื่อจ่ายเงินค่าใช้จ่ายพิเศษดังกล่าวแล้วจะมีเงินเหลือพอใช้จ่ายจนถึงสิ้นงวดหรือสิ้นปี ก็ให้สำนักงานผู้ดูแลนักเรียนพิจารณาจ่ายไปไต่ตามความจำเป็น โดยไม่ต้องขออนุมัติสำนักงาน ก.พ. หากในบัญชีของนักเรียนไม่มีเงินเหลือจ่าย หรือมีเงินเหลือในบัญชีแต่เมื่อจ่ายค่าใช้จ่ายพิเศษดังกล่าวแล้ว จะทำให้มีเงินจ่ายเกินบัญชีเมื่อสิ้นงวดหรือสิ้นปี สำนักงานผู้ดูแลนักเรียนฯ ต้องรายงานให้สำนักงาน ก.พ.ทราบ เพื่อแจ้งให้ผู้ปกครองนักเรียนจัดส่งเงินสำหรับค่าใช้จ่ายดังกล่าวก่อนจึงจ่ายได้ หากเป็นกรณีรีบด่วนและจำเป็น ซึ่งจะรอให้ผู้ปกครองนักเรียนจัดส่งเงินไปก่อนจะไม่ทันการ ก็ให้สำนักงานผู้ดูแลนักเรียนฯ ทดรองจ่ายไปก่อน แล้วรีบรายงานให้สำนักงาน ก.พ.ทราบ เพื่อแจ้งให้ผู้ปกครองนักเรียนจัดส่งเงินสำหรับค่าใช้จ่ายดังกล่าวไปชดเชย เพื่อชดเชยปัญหาเงินจ่ายเกินบัญชีของนักเรียนและขอครหาของผู้ปกครองนักเรียน แต่อย่างไรก็ดี ในระยะแรกที่เริ่มเซมงวดกวดขันการจ่ายเงินให้นักเรียน และข้าราชการลาศึกษาด้วยทุนส่วนตัวให้เป็นไปตามระเบียบนี้ นักเรียนหรือข้าราชการลาศึกษาด้วยทุนส่วนตัวบางราย อาจจะเข้าใจในการเปลี่ยนแปลง สำนักงานผู้ดูแลนักเรียนจึงควรมีหนังสือเวียนให้ทราบทั่วกันว่า หากมีรายการจ่ายใดที่นักเรียนมีความจำเป็นต้องใช้จ่ายนอกเหนือจากค่าใช้จ่ายปกติ ขอให้แจ้งให้สำนักงานผู้ดูแลนักเรียนฯ ทราบเพื่อรายงานสำนักงาน ก.พ.แจ้งให้ผู้ปกครองนักเรียนจัดส่งเงินสำหรับค่าใช้จ่ายดังกล่าว ทั้งยังเป็นการขออนุญาตผู้ปกครองนักเรียนก่อนว่า เห็นชอบด้วยกับการจ่ายเงินพิเศษดังกล่าวหรือไม่

อนึ่ง ในการจ่ายเงินค่าใช้จ่ายพิเศษ และค่าใช้จ่ายเพิ่มเติม สำนักงานผู้ดูแลนักเรียนฯ ควรจะแจ้งรายละเอียดไว้ในใบสำคัญจ่ายดังกล่าวควรวา จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายอะไรบ้าง เพื่อสำนักงาน ก.พ. จะได้ออกใบใหญ่ปกครองนักเรียนทราบ

กานสำนักงาน ก.พ. จะแยกพิจารณาดังนี้

แผนกบัญชีนักเรียนต่างประเทศ มีหน้าที่ตรวจสอบบัญชีค่าใช้จ่ายและใบสำคัญจ่าย ประกอบบัญชีของนักเรียนและข้าราชการลาศึกษาด้วยตนเอง ซึ่งสำนักงานผู้ดูแลนักเรียนในต่างประเทศจะส่งมายังสำนักงาน ก.พ. เพื่อตรวจสอบ แลวนำส่งผู้ปกครองนักเรียนในกรณีที่มีเงินเหลือจ่าย หากปรากฏว่าเมื่อสิ้นงวดบัญชีใดมีเงินจ่ายเกินบัญชี สำนักงาน ก.พ. จะส่งเฉพาะบัญชีค่าใช้จ่ายใหญ่ปกครองนักเรียนเพื่อทราบ ส่วนใบสำคัญจ่ายประกอบบัญชีงวดที่มีเงินจ่ายเกินดังกล่าวจะเก็บไว้เป็นหลักฐานในกรณีผู้ปกครองนักเรียนยังมีค่าใช้จ่ายเกินบัญชี สำหรับกรณีที่มีเงินจ่ายเกินบัญชีเมื่อสิ้นปี (งวด กรกฎาคม - ธันวาคม) แผนกบัญชีนักเรียนฯ จะแจ้งยอดให้แผนกการเงินนักเรียนนต่างประเทศทราบ เพื่อแจ้งใหญ่ปกครองนักเรียนชดใช้เงินจ่ายเกินบัญชี เมื่อผู้ปกครองนักเรียนชดใช้เงินจ่ายเกินบัญชีดังกล่าวแล้ว แผนกบัญชีนักเรียนฯ ก็จะจัดส่งใบสำคัญจ่ายประกอบบัญชีงวดที่ผู้ปกครองนักเรียนชดใช้เงินจ่ายเกินบัญชีแล้วนั้น ให้ผู้ปกครองนักเรียนทราบ

โดยที่ในการตรวจสอบบัญชีค่าใช้จ่ายของนักเรียนและข้าราชการลาศึกษาด้วยตนเอง ส่วนตัว จะตรวจสอบแต่เพียงว่า ใ้มีการจ่ายไปจริง มีหลักฐานการจ่ายเงิน และลงรับเงินที่ผู้ปกครองนักเรียนจัดส่งไว้ครบถ้วนหรือไม่เท่านั้น ซึ่งผู้เขียนเห็นว่า การตรวจสอบดังกล่าวยังไม่เป็นการเพียงพอ เพราะว่าไม่ได้นำถึงกรณีที่สำนักงานผู้ดูแลนักเรียนในต่างประเทศ ใ้ทอดรองจ่ายเงินสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายของนักเรียนเกินกว่า ๓ เดือน นับตั้งแต่วันที่เริ่มมีเงินจ่ายเกินบัญชี และการจ่ายเงินพิเศษทาง ๆ นอกเหนือจากงบประมาณที่สำนักงาน ก.พ. กำหนดให้ใหญ่ปกครองนักเรียนจัดส่ง ซึ่งการจ่ายเงินดังกล่าวเป็นการจ่ายที่ผิดระเบียบและเป็นสาเหตุให้มีเงินจ่ายเกินบัญชี ซึ่งผู้ปกครองนักเรียนอาจโต้แย้งไม่ยอมชดใช้เงินจ่ายเกินบัญชีดังกล่าวได้ อันอาจจะทำให้

เกิดคดีฟ้องร้องกันได้ ฉะนั้น ในการตรวจสอบบัญชีค่าใช้จ่ายของนักเรียนและข้าราชการลาศึกษา
ด้วยทุนส่วนตัว จะต้องมิใช่บัญชีรายประกรมรายการจ่ายแต่ละรายการ และจะต้องคำนึงถึงระเบียบ
ในการทรงรองจ่ายเงินค่าใช้จ่ายประจำเดือน การจ่ายเงินพิเศษต่าง ๆ นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ใน
งบประมาณค่าใช้จ่ายของนักเรียนด้วย

อย่างไรก็ดี เมื่อสำนักงาน ก.พ.ได้ออกหนังสือเวียน ช่อมความเข้าใจเกี่ยวกับการ
การทรงรองจ่ายเงินสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายประจำเดือน และการจ่ายเงินพิเศษนอกเหนือจากงบประ
มาณที่กำหนดไว้ให้แก่ักเรียนแล้ว แผนกบัญชีนักเรียนฯ ควรติดตามผลการดำเนินงานของสำนักงาน
ผู้ดูแลนักเรียนฯ โดยการตรวจสอบบัญชีค่าใช้จ่ายของนักเรียนและข้าราชการลาศึกษาด้วยทุนส่วนตัว
หากสำนักงานผู้ดูแลนักเรียนฯ มิได้ปฏิบัติตามระเบียบที่ใคร่ขอความเข้าใจดังกล่าว ก็ให้พักทวงและ
ให้สำนักงานผู้ดูแลนักเรียนฯ ชี้แจงเหตุผลความจำเป็นในการจ่ายเงินนั้น ๆ ซึ่งผู้เขียนเห็นว่า
สามารถจะจับปัญหาเงินจ่ายเกินบัญชีให้หมดสิ้นไปได้

แผนกการเงินนักเรียนต่างประเทศ มีหน้าที่เรียกเงินค่าใช้จ่ายประจำงวดของ
นักเรียนและข้าราชการลาศึกษาด้วยทุนส่วนตัว ให้เข้างวดสัญญา เรียกเงินค่าใช้จ่ายประจำงวด
ตลอด ๆ ไป จัดส่งเงินค่าใช้จ่ายพิเศษให้แก่ักเรียนตามความประสงค์ของผู้ปกครอง ทวงเงินจ่าย
เกินบัญชีเมื่อสิ้นปี และนำส่งเงินค่าใช้จ่ายประจำงวดและเงินชดเชยเงินจ่ายเกินบัญชีดังกล่าวซึ่ง
ผู้ปกครองนักเรียนจัดส่งไว้ไปยังสำนักงานผู้ดูแลนักเรียนฯ สำหรับการทวงเงินจ่ายเกินบัญชีเมื่อสิ้น
ปีนั้น เมื่อแผนกบัญชีนักเรียนฯ แจ้งรายชื่อนักเรียนที่มีเงินจ่ายเกินบัญชีเมื่อสิ้นปีมาแล้ว กรณีที่มีเงิน
จ่ายเกินบัญชีจำนวนน้อย หากผู้ปกครองนักเรียนต้องการจะได้ใบสำคัญจ่ายประกรมบัญชีสำหรับงวด
ที่มีเงินจ่ายเกินบัญชีดังกล่าว ก็ให้นำเงินมาชดเชยเงินจ่ายเกินบัญชีของงวดนั้น แล้วแจ้งให้แผนก
บัญชีนักเรียนฯ ทราบ เพื่อจะได้จัดส่งใบสำคัญจ่ายประกรมบัญชีงวดนั้นไปให้ผู้ปกครองนักเรียน
ต่อไป สำหรับกรณีที่มีเงินจ่ายเกินบัญชีจำนวนมาก (ซึ่งไม่ใช่เพราะงบประมาณค่าใช้จ่ายประจำปี
สูงกว่างบประมาณเดิม) แผนกการเงินนักเรียนฯ จะต้องแจ้งให้ผู้ปกครองนักเรียนชดเชยเงินจ่าย
เกินบัญชีดังกล่าว

อย่างไรก็ดี หากสำนักงาน ก.พ. ได้ออกหนังสือเวียนข้อมความเข้าใจเกี่ยวกับ การทรงจ่ายเงินชดเชยค่าใช้จ่าย ฯ สำหรับเป็นค่าใช้จ่ายประจำเดือน และการจ่ายเงินพิเศษ นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในงบประมาณค่าใช้จ่ายของนักเรียนแล้ว และแผนกการเงินนักเรียนได้ ติดตามเร่งรัดให้ผู้ปกครองนักเรียนนำส่งเงินตามกำหนดเวลาแล้ว ผู้เขียนเชื่อว่าปัญหาเกี่ยวกับการ จ่ายเงินเกินบัญชี เป็นจำนวนมากดังเช่นที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้ก็จะหมดไป

วิธีการรับเงิน

โดยที่นักเรียนและข้าราชการลาศึกษาด้วยทุนส่วนตัว ผู้ปกครองนักเรียนเป็นผู้จัดส่ง เงินค่าใ้จ่ายของนักเรียนไปยังสำนักงานผู้ดูแลนักเรียนในต่างประเทศ โดยส่งผ่านสำนักงาน ก.พ. สำนักงานผู้ดูแลนักเรียน ฯ จะรับเงินค่าใ้จ่ายของนักเรียนเหล่านี้ได้ ๓ ทาง คือ

๑. จากสำนักงาน ก.พ. โดยผู้ปกครองนักเรียนจะซื้อตราพัตจากธนาคารพาณิชย์ แห่งใดแห่งหนึ่งในประเทศไทย ส่งจ่ายในนามของสำนักงานผู้ดูแลนักเรียนฯ ในต่างประเทศที่นักเรียน ศึกษาอยู่ และนำตราพัตดังกล่าวส่งไปยังสำนักงาน ก.พ. เพื่อจัดส่งต่อไปยังสำนักงานผู้ดูแลนักเรียน ในต่างประเทศ สำหรับเป็นค่าใช้จ่ายของนักเรียนต่อไป โดยทั่ว ๆ ไปแล้ว วิธีการจัดส่งเงินแบบนี้ เป็นวิธีการที่ดี แต่ในบางครั้งสำนักงานผู้ดูแลนักเรียนฯ ใ้รับตราพัตล่าช้า ทั้งนี้เนื่องจากระบบ การไปรษณีย์ไม่ดี ซึ่งบางครั้งอาจจะใช้เวลาถึง ๒ - ๓ สัปดาห์ นักเรียนบางคนจึงทราบว่าผู้ปกครอง นักเรียนได้จัดส่งเงินค่าใ้จ่ายพิเศษไปให้แล้ว ก็จะไปขอเบิกเงินดังกล่าวจากสำนักงานผู้ดูแลนักเรียนฯ แต่เบิกไม่ได้ เพราะปรากฏว่าเงินยังไม่ถึง การส่งจดหมายทางไปรษณีย์อากาศ จะใช้เวลาในการ ส่งประมาณ ๓ - ๔ วัน สำหรับประเทศในเอเชีย และจะใช้เวลาประมาณ ๑ สัปดาห์ สำหรับ ประเทศในยุโรป และ สหรัฐอเมริกา สำนักงานผู้ดูแลนักเรียนฯ จะจ่ายเงินให้แก่นักเรียนต่อเมื่อเงิน ค่าใ้จ่ายที่ผู้ปกครองนักเรียนจัดส่งไปถึงสำนักงานผู้ดูแลนักเรียนฯ แล้วเท่านั้น

๒. จากผู้ปกครองนักเรียน กรณีเช่นนี้มักจะไม่เกิดขึ้นบ่อยนัก ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้ปกครองนักเรียนบางคนไม่เข้าใจถึงวิธีการของสำนักงาน ก.พ. หรืออาจจะต้องการให้ตราพัต ไปถึงสำนักงานผู้ดูแลนักเรียนฯ ในเวลารวดเร็ว ในกรณีนี้ สำนักงานผู้ดูแลนักเรียนฯ จะต้องแจ้ง

ให้สำนักงาน ก.พ.ทราบถึงการได้รับเงินจากผู้ปกครองนักเรียนโดยตรงดังกล่าว เพื่อประกอบการ
ตรวจสอบบัญชีค่าใช้จ่ายของนักเรียน

๓. จากตัวนักเรียนเอง กรณีนี้เกิดขึ้นเมื่อนักเรียนเดินทางไปใหม่ หรือนักเรียน
ที่เดินทางกลับไปเยี่ยมบ้านชั่วคราว และนำเงินติดตัวไปมอบให้สำนักงานผู้ดูแลนักเรียนฯ เพื่อลง
บัญชีสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายของนักเรียนต่อไป ในกรณีนี้สำนักงานผู้ดูแลนักเรียนฯ จะต้องรายงานให้
สำนักงาน ก.พ.ทราบ เช่นเดียวกับข้อ ๒.

วิธีการจ่ายเงิน

การจ่ายเงินให้นักเรียนและข้าราชการลาศึกษาด้วยทุนส่วนตัว สำนักงานผู้ดูแล
นักเรียนฯ ก็จะดำเนินการ เช่นเดียวกับนักเรียนทุนรัฐบาลและทุนเช่าเรียนหลวง และนักเรียนจะ
ต้องปฏิบัติในเรื่องลงชื่อใบรับเงินและรับส่งคืนสำนักงานผู้ดูแลนักเรียนฯ เช่นเดียวกัน

เงินชดเชยค่าใช้จ่ายในการดูแลนักเรียนในต่างประเทศ (Contribution Expense)

การเก็บเงินชดเชยค่าใช้จ่ายในการดูแลนักเรียน

การที่นักเรียนไปศึกษา ณ ต่างประเทศ ในความดูแลของ ก.พ. นั้น สำนักงาน
ก.พ.ได้ให้ความช่วยเหลือให้ความสะดวก และให้บริการอื่น ๆ หลายอย่าง ไม่เฉพาะแต่บริการส่ง
เงินเท่านั้น ความช่วยเหลือต่าง ๆ มีตั้งแต่การติดต่อหาสถานศึกษา หาที่อยู่อาศัย การไปรับและ
ดูแลนักเรียนที่ไปถึงใหม่ จัดส่งนักเรียนไปยังสถานศึกษา ติดตามและส่งเสริมให้ศึกษาให้ได้ผลดีขึ้น
ควบคุมและอำนวยความสะดวกในด้านการเงิน ช่วยเหลือในด้านการสุขภาพอนามัย ช่วยเหลือเมื่อมีเหตุ
ฉุกเฉินต่าง ๆ อำนวยความสะดวกในด้านการหนังสือเดินทาง และบริการอื่น ๆ อีกเป็นอันมาก การให้

บริการเหล่านี้จำเป็นจะต้องเสียค่าใช้จ่ายซึ่งไม่อาจจะจ่ายหรือไม่สมควรนำเงินงบประมาณหรือเงิน
ภาษีอากรมาจ่าย เพราะการดูแลนักเรียนทุนส่วนตัวในต่างประเทศนี้ เป็นการให้บริการเพื่อประโยชน์
แก่คนกลุ่มน้อย และคนกลุ่มนี้ก็เป็นคนที่มีฐานะดีพอที่จะเสียค่าบริการจำนวนเล็กน้อยนี้ได้ จึงได้เรียก
เก็บค่าบริการในการนี้จากผูปกครองนักเรียน ซึ่งชอบด้วยเหตุผลและเป็นธรรมยิ่งกว่าที่จะเอาเงิน
งบประมาณแผ่นดินซึ่งเก็บจากประชาชนทั่วไปมาใช้เต็มจำนวน

การเรียกเก็บเงินชดเชยค่าใช้จ่ายฯ ดังกล่าว ได้เก็บตามมติคณะรัฐมนตรีในอัตรา
ค่าตามความเหมาะสมของแต่ละประเทศ อย่างน้อยที่สุดประมาณเดือนละ ๒๐.-บาท อย่างมากที่สุด
ประมาณเดือนละ ๔๐.-บาท การใช้จ่ายเงินชดเชยค่าใช้จ่ายฯ ต้องเป็นไปตามระเบียบของทาง
ราชการที่มุ่งหมายจะให้จ่ายเฉพาะในกรณีที่เป็นประโยชน์โดยตรงแก่นักเรียนแต่ละคน หรือนักเรียน
ไทยในส่วนรวมเท่านั้น เช่น ใช้จ่ายในการรับส่งนักเรียนที่ไปตั้งใหม่ การจัดหาที่พัก การไปเยี่ยม
เยียนดูแลทุกข์สุขของนักเรียนตามสถานศึกษาต่าง ๆ การรับรองเป็นครั้งคราวสำหรับครูอาจารย์ของ
สถาบันการศึกษา ซึ่งอำนวยความสะดวกแก่นักเรียนไทย การอุดหนุนส่งเสริมสมาคม
นักเรียน ส่งเสริมให้มีการชุมนุมพบปะกันตามวาระและประเพณีอันควร ส่งเสริมการศึกษาของนักเรียน
และใช้จ่ายช่วยเหลือนักเรียนในกรณีฉุกเฉินต่าง ๆ ซึ่งเกิดขึ้นเสมอ แต่ไม่อาจหาเงินประเภทอื่นมา
ใช้จ่ายได้ทันเวลาที่ ใช้จ่ายสำหรับค่าโทรเลข โทรศัพท์ และไปรษณียากร ในการติดต่อกับสถานศึกษา
และผูปกครองตลอดจนใช้สำหรับจ้างลูกจ้างท้องถิ่นตามความจำเป็น และในกรณีเร่งด่วนพิเศษ เช่น
มีนักเรียนเดินทางไปถึงพร้อมกันเป็นจำนวนมาก เป็นต้น การช่วยเหลืออำนวยความสะดวกเหล่านี้
บางประเทศมีชาวท้องถิ่นรับจัดการให้ แต่เรียกเก็บค่าบริการสูงกว่าที่สำนักงาน ก.พ. เก็บเป็นอันมาก

สำหรับนักเรียนซึ่งสำเร็จการศึกษาแล้วไปทำงานหารายได้หรือไปมีอาชีพในต่าง
ประเทศ ถ้าอยู่ในความดูแลของ ก.พ. ก็ย่อมเป็นผู้เคยได้รับบริการต่าง ๆ มาก่อนแล้ว และถึงแม้
จะไม่ได้ใช้บริการด้านการส่งเงิน แต่สำนักงาน ก.พ. ก็ยังมีหน้าที่ต้องติดตามความเคลื่อนไหวของ
ของนักเรียนเหล่านั้น และพร้อมที่จะช่วยเหลืออำนวยความสะดวกและบริการในเรื่องต่าง ๆ ที่อาจจะ
เกิดขึ้นได้อยู่โดยตลอด การที่นักเรียนเหล่านั้นต้องเสียเงินชดเชยค่าใช้จ่ายในการดูแลนักเรียนไม่

มากนักเพื่อเป็นค่าบริการที่ได้รับไปแล้ว หรือที่อาจจะได้รับต่อไป ก็ขอมบายเหตุผลและความเป็นธรรม

อัตราเงินชดเชยค่าใช้จายเหมาะสมหรือไม่

อัตราเงินชดเชยค่าใช้จายฯ ที่เรียกเก็บจากผู้ปกครองนักเรียนทุนส่วนตัวในความ
ดูแลของ ก.พ. ในปัจจุบันนี้ เป็นอัตราซึ่งกำหนดขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๔๘๓ โดยคิดเทียบจากงบประมาณ
ค่าใช้จายประจำปีของนักเรียน เนื่องจากในปัจจุบันนี้งบประมาณค่าใช้จายประจำปีของนักเรียนได้เปลี่ยนแปลง
ไปจากเดิม ฉะนั้นผู้เขียนเห็นว่าจะได้มีการพิจารณาถึงอัตราเงินชดเชยค่าใช้จายฯ ที่ใช้อยู่
ในปัจจุบันนี้ว่าเหมาะสมหรือไม่ โดยจะพิจารณาถึงงบประมาณค่าใช้จายประจำปีของนักเรียนในแต่ละ
ประเทศ อัตราการเรียกเก็บเงินชดเชยค่าใช้จายฯ ของแต่ละประเทศ จำนวนนักเรียนทุนส่วนตัวใน
ความดูแลของ ก.พ. ในแต่ละประเทศ

อัตราเงินชดเชยค่าใช้จายฯ ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน

<u>ประเทศ</u>	<u>อัตราเงินชดเชยค่าใช้จายฯ ต่อปี</u>
สหรัฐอเมริกา	๔๘.- ดอลลาร์สหรัฐ
อังกฤษ	๑๘.- ปอนด์
ออสเตรเลีย	๓๒.- ดอลลาร์ออสเตรเลีย
ฝรั่งเศส	๒๑๒.- แฟรังก์ฝรั่งเศส
เยอรมัน	๑๘๘.- มาร์ก
ฟิลิปปินส์	๒๔.- ดอลลาร์สหรัฐ
อินเดีย	๑๒๐.- รูปี
ญี่ปุ่น	๘,๒๕๐.- เยน

เปรียบเทียบงบประมาณค่าใช้จ่ายประจำปีของนักเรียน

ประเทศ	งบประมาณเดิม	งบประมาณปัจจุบัน
สหรัฐอเมริกา	๘ ๖๕๐.-	๕,๐๐๐.- กอดดาร์สหรัฐ (๘ ๒,๐๐๐.-)
อังกฤษ	๘ ๖๕๐.-	๘ ๕๕๐ - ๑,๑๕๐
ออสเตรเลีย	๘ ๖๕๐.-	๒,๐๐๐.- กอดดาร์สหรัฐ (๘ ๑,๐๐๐.-)
ฝรั่งเศส	๘ ๖๐๐.-	๑๘,๕๐๐.- แฟรงก์ฝรั่งเศส (๘ ๑,๑๖๐.-)
เยอรมัน	๘ ๖๐๐.-	๖,๘๐๐.- - ๘,๕๐๐.- มาร์ค (๘ ๓๖๘ - ๑,๑๘๐)
ฟิลิปปินส์	๘ ๑,๕๐๐ - ๑,๘๐๐	๑,๕๐๐.- - ๒,๓๐๐.- กอดดาร์สหรัฐ (๘ ๖๐๐ - ๘๖๐)
อินเดีย	๘ ๒๓๐ - ๓๘๐ (๓,๖๐๐ - ๘,๕๐๐ รูปี)	๕,๕๐๐ - ๑๐,๕๕๐ รูปี (๘ ๓๖๘ - ๕๖๘)
ญี่ปุ่น	๘ ๑,๒๐๐.-	๑,๐๓๘,๐๐๐.- เยน (๘ ๑,๕๐๓.-)

จำนวนนักเรียนทุนส่วนตัวในความดูแลของ ก.พ.

จากสถิติเปรียบเทียบจำนวนนักเรียนทุนส่วนตัวในความดูแลของ ก.พ. (ดูตารางที่ ๕) จะเห็นว่าจำนวนนักเรียนในแต่ละประเทศ เพิ่มขึ้นในระยะแรกแล้วค่อยลดลง สำหรับนักเรียนในสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ซึ่งมีจำนวนเพิ่มขึ้นมากกว่าประเทศอื่น คือในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๔ มีจำนวน ๑๐๘ คน และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๑๕ มีจำนวนถึง ๑,๐๘๓ คน ซึ่งจะต้องพิจารณาถึงสาเหตุที่ทำให้ให้นักเรียนทุนส่วนตัวในความดูแลของ ก.พ. โดยส่วนรวมมีจำนวนลดลง ซึ่งอาจจะเนื่องมาจากสาเหตุหลายประการ ดังนี้.-

ประการแรก การฝากนักเรียนไว้ในความดูแลของ ก.พ. ผู้ปกครองจะต้องส่งเงินค่าใช้จ่ายสำหรับนักเรียนผ่านสำนักงาน ก.พ. เป็นเงินก้อนใหญ่ และจะต้องนำส่งเป็นงวด ๆ ปีละ ๒ - ๓ งวด ตามที่สำนักงาน ก.พ. กำหนดด้วย ซึ่งเป็นภาระและเป็นปัญหาหนักมากสำหรับผู้ปกครองที่มีเงินทุนจำกัด หรือมีความจำเป็นต้องใช้เงินทุนหมุนเวียนหาผลประโยชน์ ผู้ปกครองจำนวนมากที่ประสงค์จะฝากนักเรียนไว้ในความดูแลของ ก.พ. จึงไม่กล้าเสี่ยงต่อการที่จะผูกพันตัวเองกับสำนักงาน ก.พ. ในเรื่องดังกล่าว และเปลี่ยนใจไม่ฝากนักเรียนไว้ในความดูแลของ ก.พ.

ประการที่ ๒ การฝากนักเรียนไว้ในความดูแลของ ก.พ. ผู้ปกครองหรือนักเรียนคนใดคนหนึ่งจะต้องแสดงหลักทรัพย์ส่วนตัว ซึ่งเป็นโฉนดที่ดินราคา ๕๐,๐๐๐.- ถึง ๑๐๐,๐๐๐.- บาทขึ้นไปต่อสำนักงาน ก.พ. มิฉะนั้นก็ต้องจัดหาบุคคลที่สามซึ่งมีหลักทรัพย์เป็นโฉนดที่ดินซึ่งมีราคาตามที่กล่าวข้างต้น หรือมีฐานะเป็นข้าราชการพลเรือนชั้นโท หรือเทียบเท่าขึ้นไปเป็นผู้ค้ำประกัน ก.พ. จึงจะพิจารณารับเข้าไว้ในความดูแล ภาระกำหนดระเบียบเช่นนี้ย่อมสร้างความลำบากให้แก่ผู้ปกครองและนักเรียนที่ไม่มีหลักทรัพย์เป็นโฉนดที่ดินอย่างยิ่ง เพราะจะทำให้ไม่สามารถฝากนักเรียนไว้ในความดูแลของ ก.พ. และการที่จะหาบุคคลที่สามมาค้ำประกันก็เป็นเรื่องไม่ง่ายนัก เพราะบุคคลที่ไม่เชื่อถือเกรงรักใคร่กันจริง ๆ เขาก็จะไม่ยอมค้ำประกันให้ และถ้าเขายอมเป็นผู้ค้ำประกันให้ก็เป็นเรื่องผู้ปกครองและนักเรียนจะต้องเป็นหนี้บุญคุณผู้นั้น อย่างใหญ่หลวงซึ่ง

ตารางที่ ๔

สถิติเปรียบเทียบจำนวนนักเรียนทุนส่วนตัวในความดูแลของ ก.พ.
 ทั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๐๘ - พ.ศ.๒๕๑๕
 (จำนวนคน)

ปีงบประมาณ สำนักงานผู้ดูแลนักเรียนฯ	๒๕๐๘	๒๕๑๐	๒๕๑๑	๒๕๑๒	๒๕๑๓	๒๕๑๔	๒๕๑๕
สหรัฐอเมริกา	๕๓๓	๖๖๕	๘๕๒	๘๕๕	๘๕๘	๙๒๖	๖๓๘
อังกฤษ	๕๓๐	๕๑๕	๕๓๕	๕๕๘	๕๓๘	๕๖๕	๕๑๐
เยอรมัน	๑๕๖	๑๕๑	๑๕๓	๑๕๗	๑๖๘	๑๗๕	๑๕๒
ฝรั่งเศส	๒๕	๒๕	๓๒	๒๐	๒๓	๒๕	๓๓
ออสเตรเลีย	๑๐๓	๑๑๒	๑๓๕	๕๑	๕๕	๓๕	๓๘
ฟิลิปปินส์	๑๐๘	๓๑๘	๕๕๑	๖๘๘	๕๑๖	๑,๑๐๐	๑,๐๘๓
ญี่ปุ่น	๑๓๖	๑๕๒	๑๒๓	๕๕	๕๑	๕๑	๕๕
อินเดีย	๔๖	๑๓๑	๒๕๘	๒๑๑	๑๕๘	๑๕๓	๑๓๕
รวม	๑,๓๑๓	๒,๐๘๘	๒,๕๑๓	๒,๕๑๘	๒,๗๒๕	๒,๘๕๓	๒,๖๐๐

ที่มาของข้อมูล : กองการศึกษาต่างประเทศ สำนักงาน ก.พ.

ผู้ปกครองและนักเรียนบางคนก็ไม่ประสงค์จะให้เรื่องเช่นนั้นเกิดขึ้น เมื่อเกิดความรู้สึกเช่นนั้นก็จะไม่ฝากนักเรียนไว้ในความดูแลของ ก.พ.

ประการที่ ๓ การฝากนักเรียนไว้ในความดูแลของ ก.พ. นักเรียนจะต้องผ่านการตรวจสุขภาพอนามัยจากคณะกรรมการแพทย์ของ ก.พ. (ยกเว้น ข้าราชการลาศึกษาด้วยทุนประเภท ๑ ข. และนักเรียนที่ศึกษาอยู่ในต่างประเทศ แล้วขอเข้าอยู่ในความดูแลของ ก.พ. ภายหลัง) เท่านั้น นักเรียนที่ผ่านการตรวจสุขภาพอนามัยจากแพทย์คนอื่นมาแล้ว หากประสงค์จะขอเข้าอยู่ในความดูแลของ ก.พ. จะต้องตรวจสุขภาพอนามัยใหม่อีกครั้งหนึ่ง ซึ่งการบังคับเช่นนี้ย่อมจะทำให้ นักเรียนต้องเสียเวลา เสียเงิน และได้รับความเจ็บปวดและความยุ่งยากจากการตรวจร่างกายซ้ำอีก นอกจากนี้การทำงานของคณะกรรมการแพทย์ของ ก.พ. ไม่รวดเร็ว นักเรียนต้องเสียเวลาในการตรวจสุขภาพอนามัยนานถึง ๒ วัน และกว่าจะทราบผลต้องเสียเวลานานถึง ๑ สัปดาห์ และในบางครั้งเช่นในระยะเวลาที่นักเรียนสมัครสอบชิงทุนรัฐบาล การขอตรวจสุขภาพอนามัยจะต้องเสียเวลารอคอยนานเป็นเดือนกว่าจะขอตรวจได้ เพราะโศกการรับตรวจเต็ม กรณีเช่นนั้นนักเรียนที่จะต้องรีบเดินทางให้ทันสถานศึกษาเปิดสอน หรือมีความจำเป็นอย่างอื่นต้องรีบเดินทางก็จะได้ไม่ได้รับความสะดวกจากการเข้าอยู่ในความดูแลของ ก.พ. เมื่อเกิดปัญหาเช่นนี้ ผู้ปกครองก็อาจจะไม่ฝากนักเรียนไว้ในความดูแลของ ก.พ. เพราะถ้าไม่ฝากนักเรียนไว้ในความดูแลของ ก.พ. นักเรียนจะขอตรวจสุขภาพอนามัยจากแพทย์คนใดก็ได้ ที่สถานทูต สถานกงสุล ต่างประเทศนั้นรับรอง ยิ่งกว่านั้นการตรวจสุขภาพอนามัยจากแพทย์อื่นกระทำไ้เร็วกว่า และสามารถทราบผลภายใน ๑ - ๒ วัน ดังนั้นระเบียบของ ก.พ. ที่บังคับให้นักเรียนในความดูแลของ ก.พ. ต้องผ่านการตรวจสุขภาพอนามัยจากคณะกรรมการแพทย์ของ ก.พ. เท่านั้น จึงเป็นระเบียบที่ไม่สอดคล้องกับนโยบายของ ก.พ. ที่มุ่งจูงใจให้นักเรียนเข้าอยู่ในความดูแลของ ก.พ.

ประการที่ ๔ การฝากนักเรียนไว้ในความดูแลของ ก.พ. ผู้ปกครองจะต้องเสียค่าดูแลนักเรียนให้กับสำนักงาน ก.พ. คนละประมาณ ๒๐ - ๕๐ บาทต่อเดือน เงินจำนวนนี้นักเรียนและผู้ปกครองจำนวนไม่น้อยเห็นว่าแพงเกินไป เพราะเกิดความรู้สึกว่านักเรียนไม่ได้รับบริการจาก

ก.พ. คุมค่าเงินที่เสียไป โดยปรากฏว่ามีนักเรียนในความดูแลของ ก.พ. ขอดออกจากความดูแลของ ก.พ. อยู่เนือง ๆ

จากการพิจารณาคังกล่าวข้างต้นปรากฏผลดังนี้

๑. งบประมาณค่าใช้จ่ายประจำปีของนักเรียนในแต่ละประเทศ เพิ่มขึ้นจากเดิมมาก ยกเว้นงบประมาณค่าใช้จ่ายประจำปีของนักเรียนในสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ซึ่งมีจำนวนลดลงจากเดิมกล่าวคือ งบประมาณค่าใช้จ่ายเดิมประมาณ ๙,๕๐๐.- ๑,๕๐๐ งบประมาณค่าใช้จ่ายในปัจจุบันประมาณ ๙ ๒๐๐ - ๙๓๐ (๑,๕๐๐.- ๒,๓๐๐.- ดอลลาร์สหรัฐ) คือลดลงจากเดิมเป็นจำนวนมาก

๒. อัตราเงินชดเชยค่าใช้จ่ายฯ ซึ่งเรียกเก็บจากผู้ปกครองนักเรียนในปัจจุบันนี้มีอัตราระหว่าง ๒๐ - ๔๐ บาท ต่อเดือน สำหรับนักเรียน ๑ คน และอัตราเงินชดเชยค่าใช้จ่ายฯ ที่เรียกเก็บจากผู้ปกครองของนักเรียนในสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ มีอัตราค่อนข้างต่ำคือประมาณ ๔๐.- บาท ต่อเดือนสำหรับนักเรียน ๑ คน

๓. จำนวนนักเรียนทุนส่วนตัวในความดูแลของ ก.พ. ในแต่ละประเทศมีจำนวนเพิ่มขึ้นในระยะแรก แล้วค่อยลดลงในระยะต่อมา สำหรับจำนวนนักเรียนในสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ จำนวนเพิ่มขึ้นมากกว่าประเทศอื่น

จากผลการพิจารณาข้างต้น อาจสรุปได้ว่า จำนวนนักเรียนทุนส่วนตัวในความดูแลของ ก.พ. ที่ศึกษาในสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ มีจำนวนเพิ่มมากกว่าประเทศอื่น อาจจะเป็นเนื่องจากงบประมาณค่าใช้จ่ายประจำปีของนักเรียนในประเทศนี้ลดลงจากเดิมมาก และอัตราเงินชดเชยค่าใช้จ่ายฯ ที่เรียกเก็บจากผู้ปกครองนักเรียนในปัจจุบันนี้มีอัตราค่อนข้างต่ำ ส่วนจำนวนนักเรียนทุนส่วนตัวในความดูแลของ ก.พ. ในประเทศอื่น ๆ มีจำนวนเพิ่มขึ้นในระยะแรก และลดลงในระยะต่อมา อาจจะเป็นเนื่องจากงบประมาณค่าใช้จ่ายประจำปีเพิ่มขึ้นจากเดิมมาก สำหรับอัตราเงินชดเชยค่าใช้จ่ายฯ ก็เรียกเก็บจากผู้ปกครองในอัตราเท่าเดิม ฉะนั้น ผู้เขียนจึงมีความเห็นว่าอัตรา

เงินชดเชยค่าใช่จ่ายฯ ที่เรียกเก็บอยู่ไปปัจจุบันนี้เหมาะสมแล้ว ทั้งนี้เนื่องจากวัตถุประสงค์ในการเรียกเก็บเงินชดเชยค่าใช่จ่ายฯ ซึ่งดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีให้เรียกเก็บเงินชดเชยค่าใช่จ่ายฯ จากผู้ปกครองของนักเรียนทุนส่วนตัวในความดูแลของ ก.พ. เพื่อนำไปสมทบเงินงบประมาณรายจ่ายของสำนักงานผู้ดูแลนักเรียนฯ ประกอบกับรัฐบาลมีนโยบายที่จะจูงใจให้นักเรียนที่ศึกษาวิชาในต่างประเทศ เขาอยู่ในความดูแลของ ก.พ. โดยกำหนดให้ ก.พ. ใช้วิธีจูงใจและบังคับทางอ้อม ให้นักเรียนในต่างประเทศเขาอยู่ในความดูแลของ ก.พ. ทั้งนี้โดยพิจารณาเห็นว่า "สถานศึกษาในประเทศไทยยังมีไม่เพียงพอ การที่จะปิดกั้นหรือกวดขันมิให้คนไทยไปศึกษาในต่างประเทศ อาจจะได้รับการโจมตีจากประชาชนและอีกประการหนึ่งนักกฎหมายบางท่านเห็นว่าการออกกฎหมายบังคับให้นักเรียนในต่างประเทศ ต้องอยู่ในความดูแลของ ก.พ. ทั้งหมด จะเป็นการวิเคราะหณ์สิทธิมนุษยชน" ^๓

วิธีการจัดเก็บเงินชดเชยค่าใช่จ่ายฯ

ตามระบบบัญชีสำนักงานผู้ดูแลนักเรียนฯ พ.ศ. ๒๕๐๘ กำหนดวิธีการเรียกเก็บเงินชดเชยค่าใช่จ่ายฯ ไว้ว่า ให้สำนักงานผู้ดูแลนักเรียนฯ หักเงินค่าใช่จ่ายของนักเรียนเป็นเงินชดเชยค่าใช่จ่ายในการดูแลนักเรียน ในวันแรกของงวด คือในวันแรกของเดือนมกราคม และ กรกฎาคม สำหรับนักเรียนที่เดินทางไปถึงในระหว่างงวด ให้หักเงินชดเชยค่าใช่จ่ายฯ ตามเดือนที่อยู่ในความดูแลของงวดนั้น (เศษของเดือนให้คิดเต็มเดือน) แต่ให้ลงบัญชีในวันแรกของเดือนถัดจากนักเรียนไปถึง เช่นนักเรียนเดินทางถึงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ให้หักเงินชดเชยค่าใช่จ่ายฯ ได้ ๒ เดือน (พฤษภาคม และ มิถุนายน) และให้ลงหักบัญชีนักเรียนในวันที่ ๑ มิถุนายน เป็นต้นไป เมื่อนักเรียนพ้นจากความดูแลของ ก.พ. แล้ว เช่นนักเรียนเดินทางกลับจะต้องงกเก็บเงินชดเชยค่าใช่จ่ายในการดูแลนักเรียนในเดือนถัดไป และจ่ายคืนให้นักเรียน เท่าที่ปฏิบัติมาแล้วปรากฏว่ายังไม่สะดวก

^๓ บันทึกสำนักงาน ก.พ. เสนอต่อ ก.พ. เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๒

ในทางปฏิบัติทั้งสำนักงาน ก.พ. ผู้ตรวจสอบบัญชี และสำนักงานผู้ดูแลนักเรียนฯ ผู้ทำบัญชีกล่าวคือ

๑. การเก็บเงินรถเขยค่าไจจ่ายฯ สำนักงานผู้ดูแลนักเรียนฯ หักเงินรถเขยค่า
ค่าไจจ่ายฯ ไว้ตามงวดบัญชี เมื่อนักเรียนเดินทางกลับก่อนงวดบัญชี ถ้าสำนักงานผู้ดูแลนักเรียนฯ
ทราบก็จะคืนเข้าบัญชีของนักเรียน ถ้าไม่อาจทราบได้เพราะนักเรียนเดินทางกลับโดยกระทันหัน
เมื่อสำนักงาน ก.พ. ตรวจสอบก็จะตองแจ้งให้สำนักงานผู้ดูแลนักเรียนฯ นำเงินส่งคืนเข้าบัญชีซึ่ง
เป็นการหมุ่หมิม เพราะทำให้สำนักงานผู้ดูแลนักเรียนฯ ยุ่งยากในการแก้ไขบัญชีรายตัวนักเรียน

๒. สำนักงานผู้ดูแลนักเรียนฯ เก็บเงินรถเขยค่าไจจ่ายฯ ตามงวดบัญชีและนักเรียน
ได้เดินทางกลับประเทศไทย หลังงวดบัญชีแล้ว นักเรียนยังไม่ได้ออกเดินทางกลับประเทศไทย หาก
ยังเดินทางท่องเที่ยวอยู่ในประเทศนั้น หรือตามประเทศต่าง ๆ ทำให้เดินทางกลับประเทศไทยช้า
กว่าที่กำหนดไว้ เงินรถเขยค่าไจจ่ายที่หักไว้จะขาดไป สำนักงาน ก.พ. ผู้ตรวจสอบบัญชีค่าไจจ่าย
ของนักเรียนก็จะหักทวงไปยังสำนักงานผู้ดูแลนักเรียนฯ ขอให้หักเงินรถเขยค่าไจจ่ายฯ เพิ่มเติมอีก
ซึ่งในทางปฏิบัติเรื่องนี้เป็นประจำ เป็นเรื่องหมุ่หมิมเสียเวลา และคาแสกมป้ในการส่งจดหมาย
ทำให้เจ้าหน้าที่ทั้งสองฝ่ายตองเพิ่มงานในทางบัญชีอีกด้วย

๓. นักเรียนที่เดินทางกลับประเทศไทยชั่วคราว เพื่อกลับมาเยี่ยมบ้าน บางราย
อาจนานถึง ๑ ปี ทางสำนักงานผู้ดูแลนักเรียนฯ บางแห่งปิดบัญชีและหักเงินรถเขยค่าไจจ่าย ฯ
ไว้เลย แต่บางประเทศยังคงหักอยู่ตลอด เพราะถือปฏิบัติตามระบบบัญชี ฯ เมื่อนักเรียนยังอยู่ใน
ความดูแลของ ก.พ. และยังไม่ไคแจงออกจากความดูแลก็ตองหักเงินรถเขยค่าไจจ่าย ฯ เช่นนี้
ทางสำนักงาน ก.พ. ก็ตองหักทวงรายที่ไม่ไคหัก ซึ่งการหักเงินรถเขยค่าไจจ่ายฯ เช่นนี้ ถ้า
นักเรียนเดินทางกลับมาเยี่ยมบ้านนาน ก็จะไม่เป็นการยุติธรรมที่จะเรียกเงินรถเขยค่าไจจ่ายฯ
แต่การหักทวงก็ยอมเสียเวลาทั้งผู้หักทวงและผู้ทำบัญชี ซึ่งจะตองแก้ไขบัญชี จึงเป็นเรื่องยุ่งยาก

ฉะนั้น ในทางปฏิบัติเกี่ยวกับการตรวจสอบบัญชีต่อไป ควรจะพิจารณาดังนี้

๑. รายที่มีเงินเกินบัญชี จึงจะทักท้วงให้คืนเงินชดเชยค่าใช่จ่าย ๆ ให้ถูกต้อง เพราะอาจจะต้องส่งศาลดำเนินคดี ถ้าไม่ได้รับคืน

๒. ถ้าผู้ปกครองทักท้วงมา เนื่องจากนักเรียนกลับก่อน จึงจะท้วงไป ขอให้คืนให้

นอกจากนี้สำนักงานผู้ดูแลนักเรียนฯ ได้หารือมายังสำนักงาน ก.พ. เกี่ยวกับการหักเงินชดเชยค่าใช่จ่าย ๆ ของนักเรียนที่เดินทางกลับประเทศไทย เพื่อมาพักรักษาตัว นักเรียนที่ผู้ปกครองเรียกตัวกลับชั่วคราวโดยไม่มีกำหนดกลับไปศึกษาต่อแน่นอน และนักเรียนที่เดินทางกลับประเทศไทยชั่วคราว แล้วขอย้ายไปศึกษาประเทศอื่น โดยเดินทางออกจากประเทศไทยไปยังประเทศที่ได้รับอนุมัติให้ไปศึกษาต่อ เป็นต้น ว่าควรจะดำเนินการหักเงินชดเชยค่าใช่จ่าย ๆ อย่างไร เรื่องนี้สำนักงาน ก.พ. ได้พิจารณาแล้วให้ถือปฏิบัติดังนี้

๓. สำหรับนักเรียนที่เดินทางกลับมาพักรักษาตัวชั่วคราว นักเรียนที่ผู้ปกครองเรียกตัวกลับชั่วคราว โดยไม่มีกำหนดกลับแน่นอน และนักเรียนที่กลับประเทศไทย แล้วขอย้ายไปศึกษาประเทศอื่น โดยเดินทางออกจากประเทศไทยไปยังประเทศที่ได้รับอนุมัติให้ไปศึกษาต่อโดยตรง เสนอสมควรที่จะรอกการหักเงินชดเชยค่าใช่จ่าย ๆ ไว้ก่อนจนกว่านักเรียนจะกลับไปศึกษาต่ออีกครั้ง หนึ่งหรือจนกว่าผู้ปกครองจะแจ้งว่านักเรียนผู้นั้นจะไม่เดินทางกลับไปศึกษาต่ออีก สำนักงาน ก.พ. จึงจะขอให้สำนักงานผู้ดูแลนักเรียนฯ ปิดบัญชีค่าใช่จ่าย พร้อมทั้งแจ้งให้หักเงินชดเชยค่าใช่จ่าย ในการดูแลนักเรียนถึงวันที่เดินทางกลับ และสำหรับนักเรียนย้ายประเทศก็เช่นเดียวกัน เมื่อผู้ปกครองแจ้งขอย้ายประเทศเมื่อใด สำนักงาน ก.พ. ก็จะขอให้สำนักงานผู้ดูแลนักเรียนฯ ปิดบัญชีค่าใช่จ่าย พร้อมทั้งหักเงินชดเชยค่าใช่จ่าย ๆ ถึงวันเดินทางออกจากประเทศนั้น และในกรณีที่นักเรียน

กลับไปศึกษาใหม่ถ้าอยู่ในงวด ก็ให้หักเงินชดเชยค่าใช้จ่าย ๑ ตั้งแ่งงวดนั้นต่อไป และสำหรับ
ผู้ที่เดินทางกลับระหว่างงวด เมื่อได้หักเงินชดเชยค่าใช้จ่ายแล้ว ก็ไม่ต้องมีการปรับปรุงบัญชีอีก

ข. สำหรับนักเรียนที่เดินทางกลับประเทศไทย เพื่อมาเยี่ยมบ้านชั่วคราวระหว่าง
ปิดเทอม โดยมีกำหนดไปศึกษาต่อแน่นอน เห็นควรให้สำนักงานผู้ดูแลนักเรียนฯ หักเงินชดเชยค่า
ใช้จ่ายฯ ไปตามปกติ

วิธีการควบคุมเงินชดเชยค่าใช้จ่าย ๖

วิธีการควบคุมโดยการลงบัญชีรับจ่ายเงินชดเชยค่าใช้จ่าย ๖ ไว้เป็นหลักฐาน
การปฏิบัติเกี่ยวกับบัญชี วิธีการรับจ่าย หลักฐานการรับจ่าย ตลอดจนการรวบรวมหลักฐานการจ่าย
เงินส่งให้สำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบ ให้เป็นไปตามระเบียบที่ใช้กับเงินงบประมาณ
ประมาณรายจ่ายโดยอนุโลม นอกจากนี้สำนักงานผู้ดูแลนักเรียนฯ จะต้องแจ้งยอดรายรับ-รายจ่าย
และเงินคงเหลือให้สำนักงาน ก.พ. ทุก ๆ ปี ภายใน ๒๐ วัน นับจากวันสิ้นปีงบประมาณ เพื่อส่ง
ต่อให้สำนักงานประมาณและกรมบัญชีกลางทราบ ๖

รายการรับเงินชดเชยค่าใช้จ่าย ๖ ประกอบด้วย ๗

๑. เงินชดเชยค่าใช้จ่าย ๖ ที่สำนักงาน ก.พ. เรียกเก็บจากผู้ปกครองนักเรียน
ทุนส่วนตัวในความดูแลของ ก.พ. เพื่อนำไปสมทบกับงบประมาณรายจ่ายของสำนักงานผู้ดูแลนักเรียน
ในกรณีที่งบประมาณรายจ่ายประจำปีของสำนักงานผู้ดูแลนักเรียนฯ ไม่พอใช้จ่าย

๖ ระเบียบเงินชดเชยค่าใช้จ่ายในการดูแลนักเรียนไทยในต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๐๘ ข้อ ๘

กฎหมายผนวก: เอกสารหมายเลข ๕

๗ เรื่องเดียวกัน, ข้อ ๓

๒. เงินที่ได้รับจากการจำหน่ายทรัพย์สินที่ได้มาด้วยการจ่ายเงินตาม ๑.

๓. ดอกผลอันเกิดจากเงินตาม ๑,๒ และ ดอกผลอันเกิดจากเงินค่าใช้จ่ายของนักเรียนทุนส่วนตัว ซึ่งตามข้อนี้รวมถึงดอกเบี้ยเงินจำเริญบัญชีในระหว่างที่ลูกหนี้นักเรียนกลับคืนชำระหนี้ ซึ่งสำนักงาน ก.พ.จะจัดส่งไปยังสำนักงานผู้ดูแลนักเรียนฯ ซึ่งผู้เขียนเห็นว่าเงินดอกเบี้ยดังกล่าวควรจะมีเปิดบัญชีดอกเบี้ยเงินจำเริญบัญชี แล้วทำการปิดบัญชีโดยโอนยอดไปเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารบัญชีที่ ๔ ทุก ๆ เดือน เพื่อจะสามารถทราบได้ว่าเป็นดอกเบี้ยเงินจำเริญบัญชีจำนวนเท่าใด และดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารจำนวนเท่าใด ในแต่ละเดือน

รายการจ่ายเงินชดเชยค่าใช้จ่าย ๆ โดยปกติประกอบด้วย ๔

- หมวด ๓ ค่าจ้างชั่วคราว
- หมวด ๔ ค่าตอบแทน
- หมวด ๕ ค่าใช้สอย
- หมวด ๖ ค่าวัสดุ
- หมวด ๗ ค่าครุภัณฑ์
- หมวด ๘ ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง
- หมวด ๙ เงินอุดหนุน

การโอนเงินชดเชยค่าใช้จ่ายฯ บางส่วนไปฝากบัญชีเงินฝากประจำ (Fixed Account) ในกรณีที่เงินชดเชยค่าใช้จ่าย ๆ ในบัญชีเงินฝากเดินสะพัด (Current Account) มีจำนวนมากเกินความจำเป็น เพื่อหาดอกเบี้ย สำนักงานผู้ดูแลนักเรียนฯ ควรจะหมายเหตุไว้ในรายงานประจำเดือนของธนาคาร ประจำเดือนที่มีการโอนนั้น พร้อมทั้งระบุ

๔ เรื่องเดียวกัน ข้อ ๔

จำนวนเงินค้ำย นอกจากนี้ การโอนเงินชดเชยค่าใช้จาย ๆ ไปไว้ในกรณีพิเศษอื่นเช่นโอนไปเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารบัญชีที่ ๒ เพื่อทรงจ่ายเงินค่าใช้จายของนักเรียนทุนรัฐบาลในกรณีที่ทำนักรงาน ก.พ. จัดส่งเงินงบประมาณค่าใช้จายของนักเรียนทุนรัฐบาลสาขาเป็นต้น ก็ควรจะหมายเหตุไว้ค้ำยเช่นเดียวกัน เพื่อประโยชน์ในการควบคุมและตรวจสอบ